

**Zespół Lubelskich
Parków Krajobrazowych**

Kraszczadzki

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

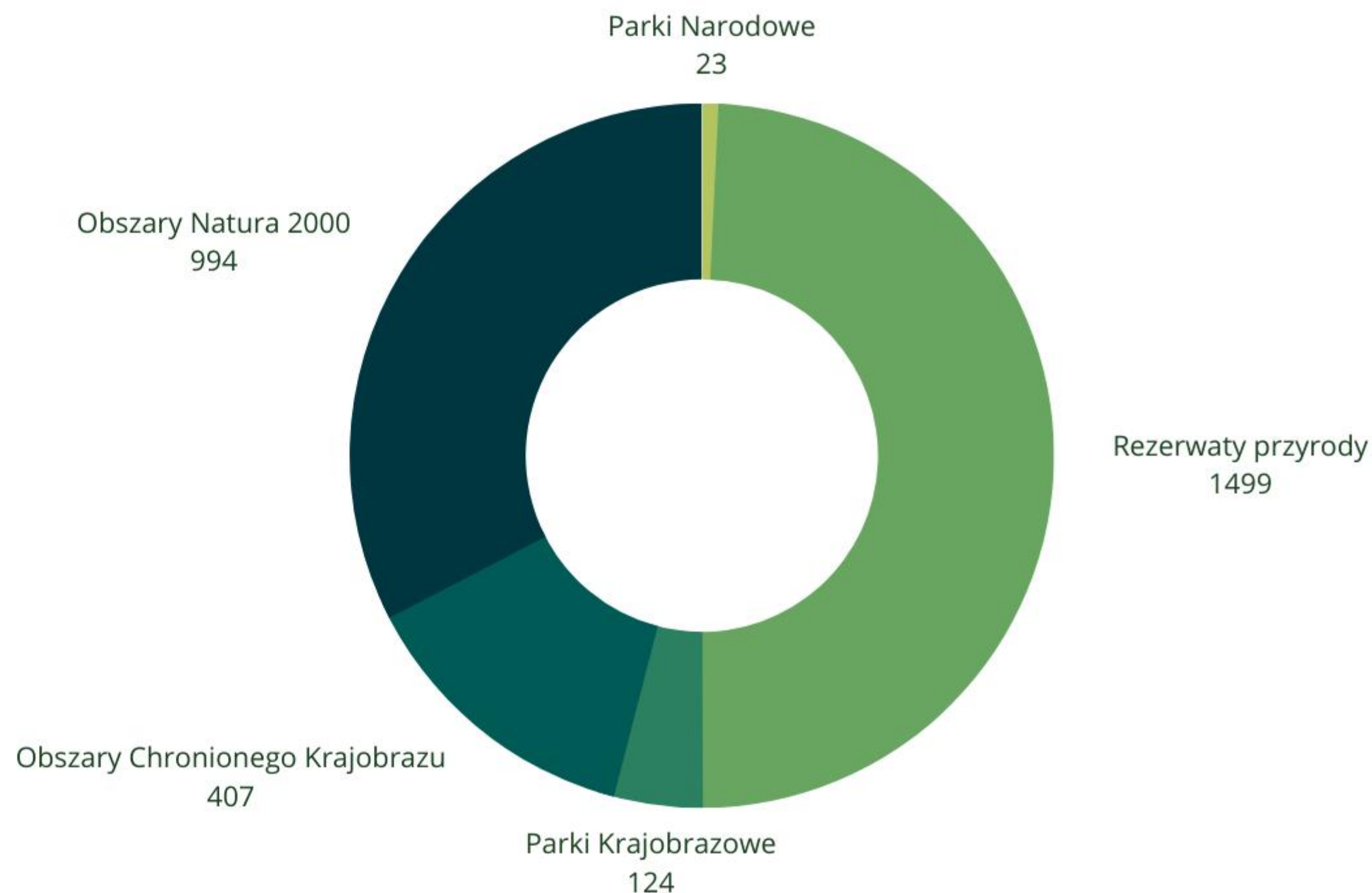
Walory przyrodniczo-kulturowe

Alicja Sulima

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. wyróżnia następujące formy ochrony przyrody obowiązujące na terenie naszego kraju:

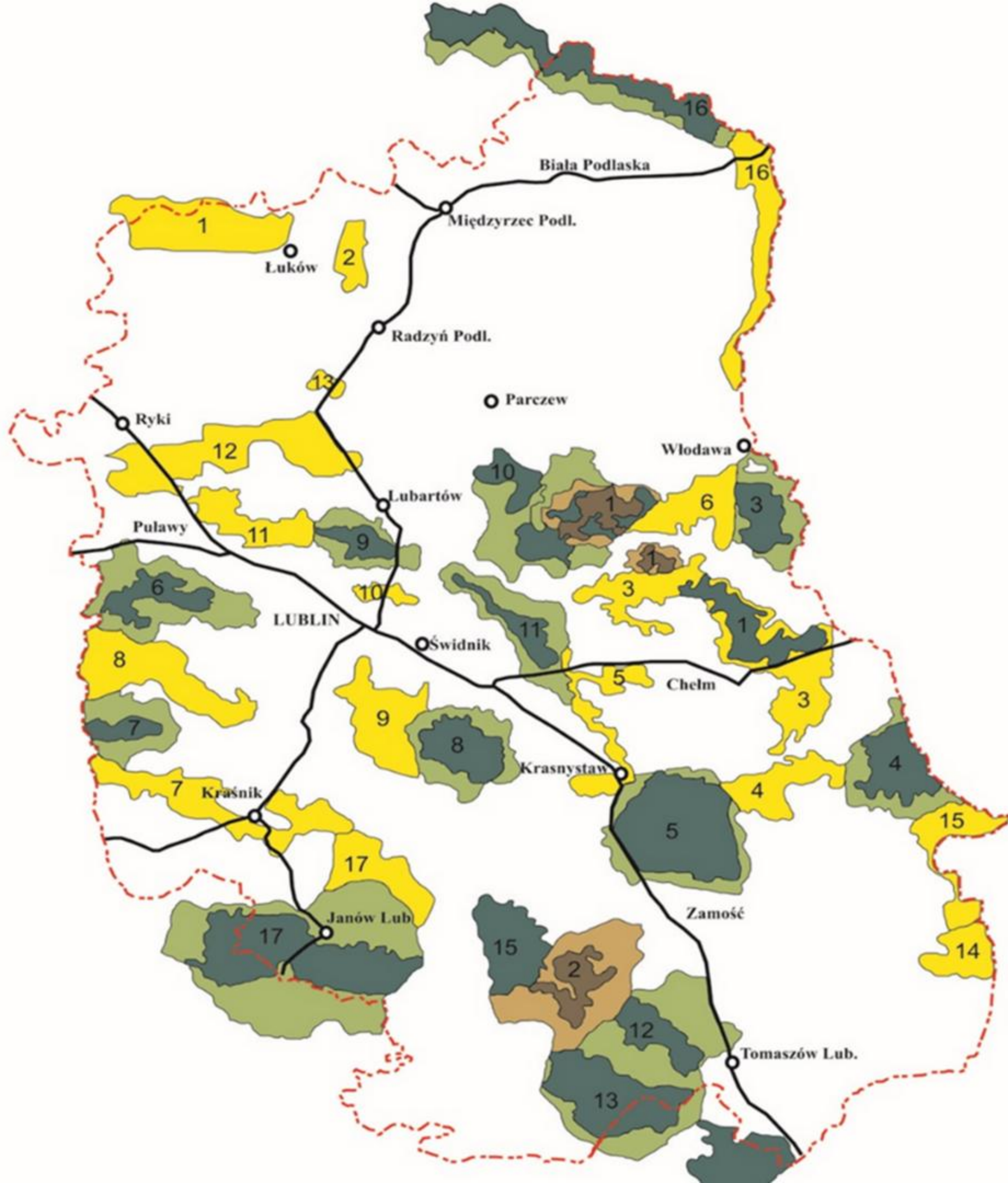
1. ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów,
2. **park narodowy,**
3. **rezerwat przyrody,**
4. **park krajobrazowy,**
5. **obszar Natura 2000,**
6. **obszar chronionego krajobrazu,**
7. pomnik przyrody,
8. stanowisko dokumentacyjne,
9. użytek ekologiczny,
10. zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

-Art. 23. Ustawy o ochronie przyrody

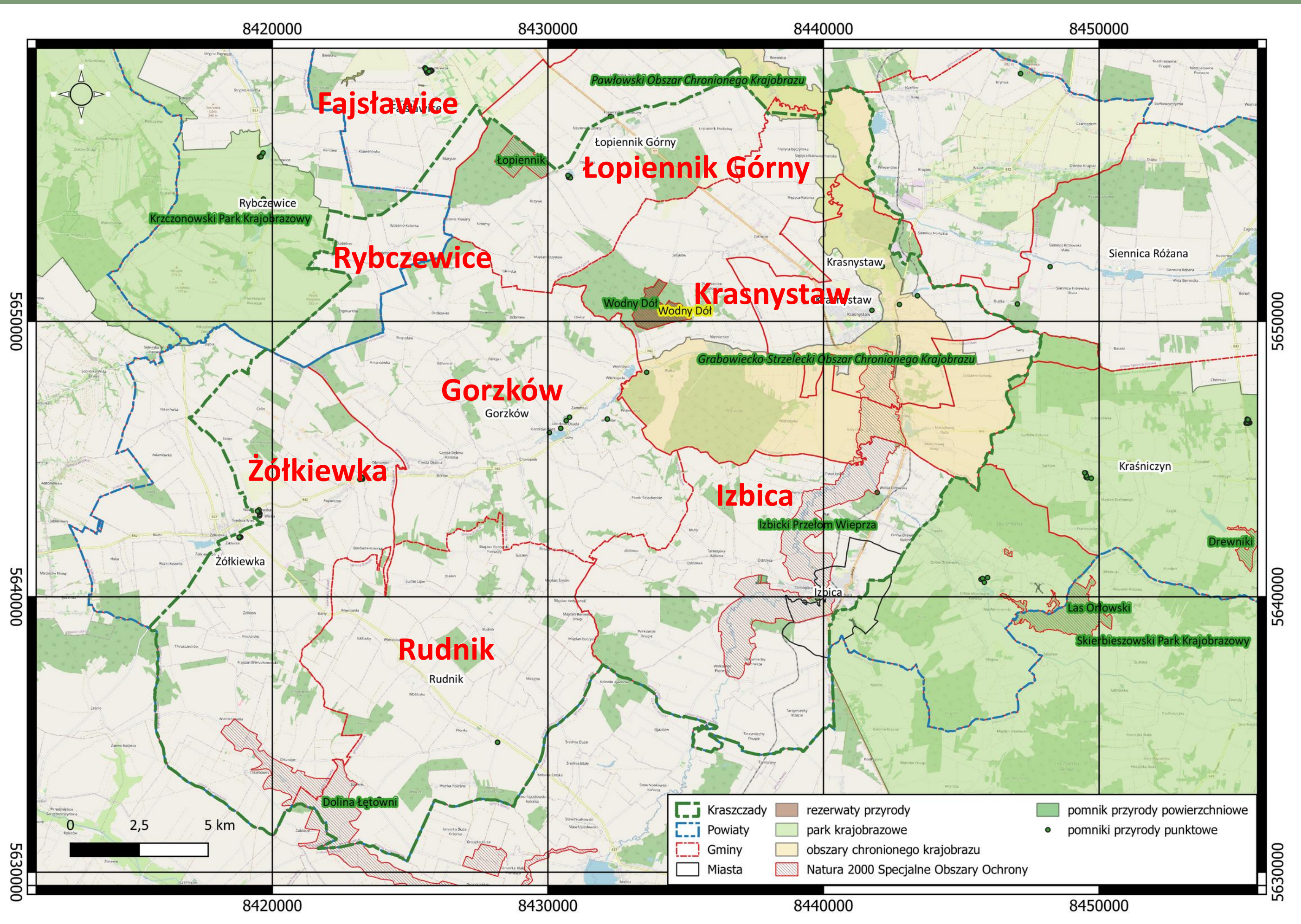

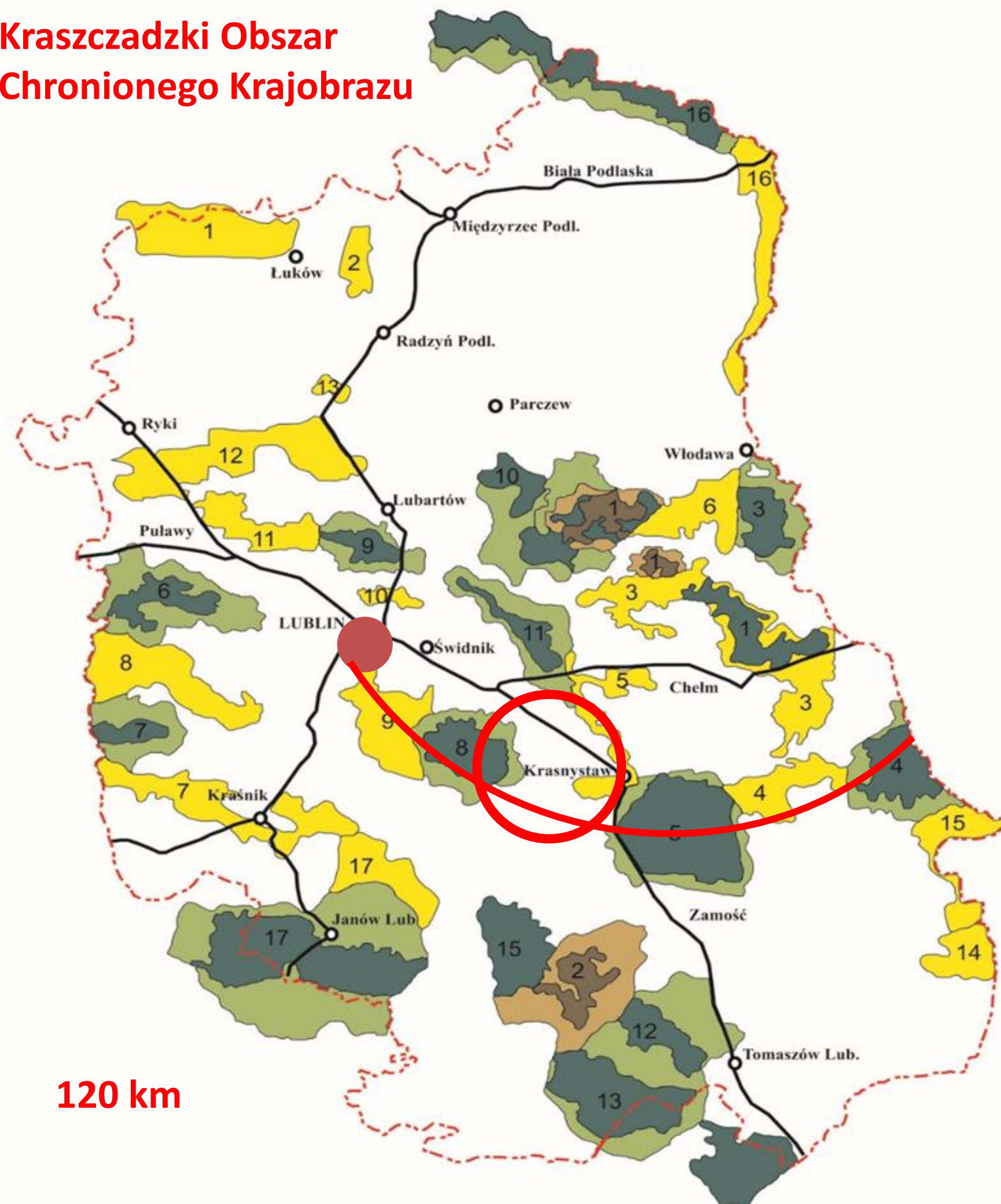
Położenie proj. Kraszczadzkiego OChk
na tle innych obszarów chronionych

Położenie proj. Kraszczadzkiego OChk na tle innych obszarów chronionych

Kraszczadzki Obszar Chronionego Krajobrazu

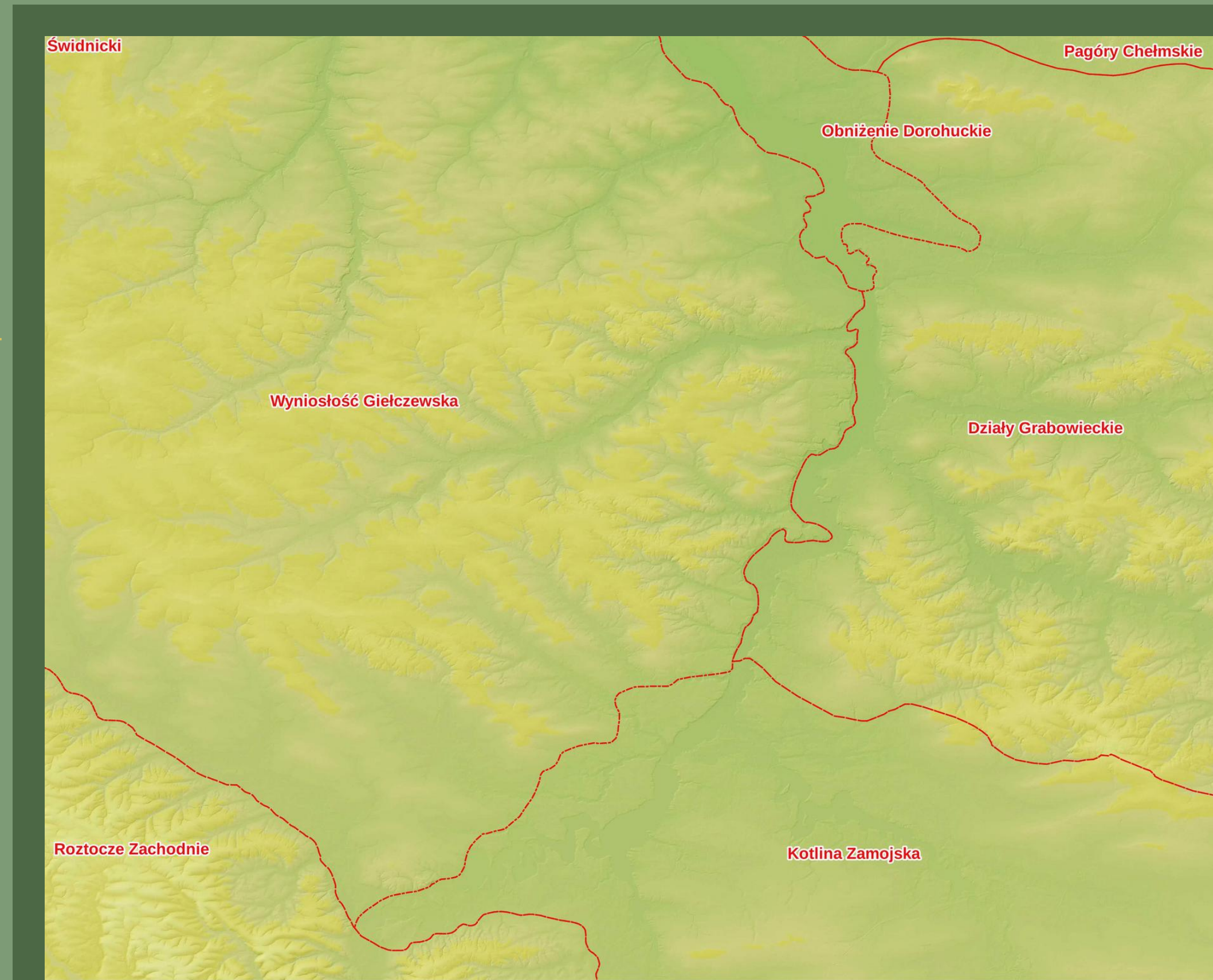
120 km

Charakterystyka obszaru

Proj. Kraszczadzki Obszar Chronionego Krajobrazu swoim zasięgiem obejmuje fragment Wyżyny Lubelskiej:

- wsch. część mezoregionu **Wyniosłości Giełczewskiej**
- zachodni skraj **Działów Grabowieckich**

Charakterystyczną cechą obszaru jest zróżnicowana rzeźba terenu, którą tworzą zbudowane ze skał węglanowych wierzchowiny, porozcinane dolinami rzek oraz licznymi w tym regionie suchymi dolinami i wąwozami lessowymi. Gdziekolwiek występują również wklęsłe formy krasowe, tworzące zagłębienia o lejkowatym kształcie, zwane wertebami.

fot. Radosław Maślowski, Alicja Sulima, Dariusz Jankowski

Walory historyczno-kulturowe: świątynie i cmentarze

Obszar Kraszczad skrywa w swym pociętym wąwozami wnętrzu wiele ciekawych miejsc i obiektów – świadków naszej historii.

To przede wszystkim świątynie:

- kościół pw. św. Zofii w Tarnogórze z 1544 r. ufundowany przez hetmana wielkiego koronnego Jana Tarnowskiego.
- kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Gorzkowie-Osadzie wybudowany w stylu późnego renesansu w latach 20. XVII w.
- późnobarkowy kościół pw. św. Wawrzyńca w Żółkiewce-Osadzie z 1770 r.
- drewniane kościoły w Płonce i Żółkiewce-Osadzie
- murowano-drewniany kościół pw. św. Mateusza w Chłaniowie, gdzie część murowana pochodzi z początku XV w. zaś drewniana - XVIII w.

Teren Kraszczad usiany jest także licznymi i różnorodnymi cmentarzami, bądź innymi miejscami pochówków. W jednym z najmłodszych rezerwatów w województwie (rez. Kurhany-Namule) znajduje się ponad 50 kurhanów z okresu wczesnego średniowiecza - VII-IX wiek). Cmentarze z pochówkami XIX-wiecznymi znajdziemy w Tarnogórze, Płonce, Żółkiewce-Osadzie, Gorzkowie-Osadzie.

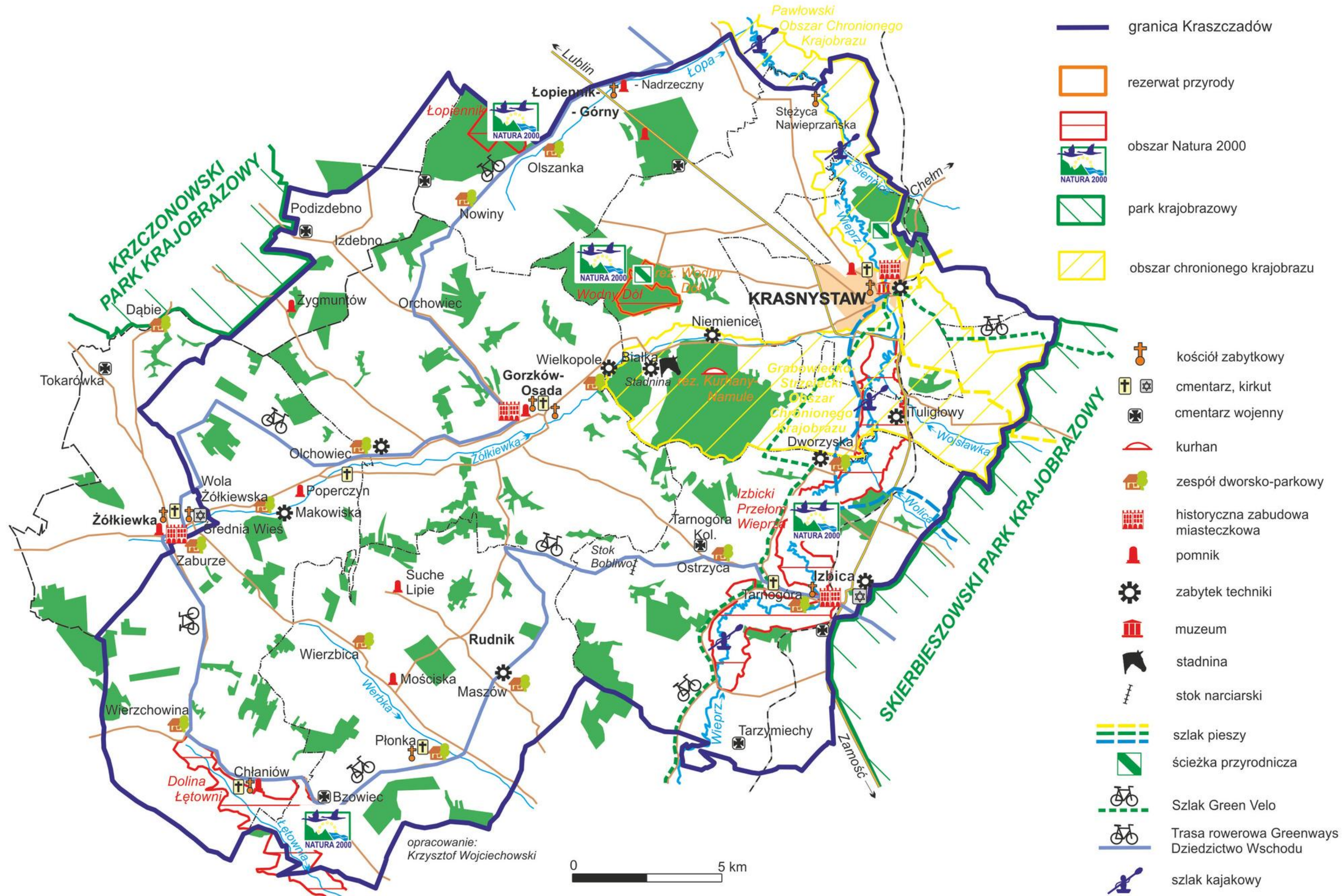
Okres Powstania Styczniowego przypominają pomniki i groby w Suchym Lipiu, Żółkiewce-Osadzie, Gorzkowie-Osadzie, Płonce czy Tarnogórze. Smutne ślady w postaci cmentarzy zostawiła tu także Wielka Wojna. Cmentarze z okresu I wojny światowej spotkamy na południu i południowym wschodzie Kraszczad w: Bzowcu, Tarzymiechach, Izbicy, Tarnogórze Kolonii, jak i na przeciwległym, północno-zachodnim krańcu Kraszczad w: Izdebnie, Podizdebnie czy Tokarówce. Mogiłami i pomnikami z okresu ostatniej wojny usiany jest cały obszar. W Izbicy i Żółkiewce zachowały się także kirkuty.

fot. T. Zugaj

fot. A. Sulima

Turystyka

Pomimo atrakcyjności walorów przyrodniczo-kulturowych sieć szlaków i infrastruktury turystycznej nie jest tu mocno rozbudowana.

Przez obszar proj. Kraszczadzkiego OChK przechodzi sieć tras rowerowych: GreenVelo - Wschodni Szlak rowerowy oraz Greenways - Dziedzictwo Wshodu.

Istnieje również trasa rowerowa - utworzona wspólnie z Urzędem Miasta i Gminą Krasnystaw, licząca ok. 17 km. Rozpoczyna się w Krasnymstawie i prowadzi do rezerwatu Wodny Dół. Dalej ścieżka biegnie drogą przez Kolonię Niemienice spowrotem do Krasnegostawu.

Dla amatorów pieszych wycieczek: ścieżka przyrodnicza "Wodny Dół". Ścieżka przyrodnicza występuje w 3 wariantach:

- Wariant I: o długości ok. 1,6 km zaprojektowany dla młodszych dzieci
- Wariant II: o długości ok. 4 km. Jest to rozwinięcie wariantu I i umożliwia powrót przez malownicze wąwozy rezerwatu do punktu wyjścia.
- Wariant trzeci o długości ok. 8 km - najbardziej wymagający przeznaczony jest dla grup zorganizowanych, którzy zechcą zakończyć wycieczkę przy leśniczówce Niemienice.

Dla miłośników jazdy konnej jest Stadnina Koni Białka, w której malownicza architektura, parkowa zieleń i niepowtarzalne pejzaże oczarowują klimatem staropolskiego majątku ziemskiego. Ponadto zabudowania stadniny graniczą z rozległymi terenami naturalnymi Wyżyny Lubelskiej, co niewątpliwie stanowi zachętę do spacerów oraz jest przedmiotem zainteresowania fotografów i malarzy odwiedzających ten urokliwy zakątek. Stadnina Koni w Białce jest otwarta dla zwiedzających tj. wycieczek oraz grup zorganizowanych.

Dla zwolenników bushcraftu i survivalu w Leśnictwie Namule są wyznaczone specjalne miejsca do biwakowania w ramach Programu „Zanocuj w lesie”

1

INWENTARYZACJA

2

OCHRONA

3

EDUKACJA

Nasze działania

 Nocne pohukiwanie w Kraszczadach
Kampania edukacyjna w ramach inwentaryzacji sów w lubelskich parkach krajobrazowych.

W programie:
Pogadanka o sowach.
Nocny spacer po lesie dla dzieci i dorosłych.
Trasa leśnym duktem ok. 4 km – wstęp wolny.
Ilość miejsc ograniczona!
Zapisy uczestników: tel. 82 540 69 72
e-mail: alicja.sulima@zlpk.lubelskie.pl

 Wiata przy kancelarii Leśnictwa Niemienice – Niemienice 136, 22-300 Krasnystaw

Data: 07.02.2025
Godzina: 18:00

#KRAJOBRAZOWELATO

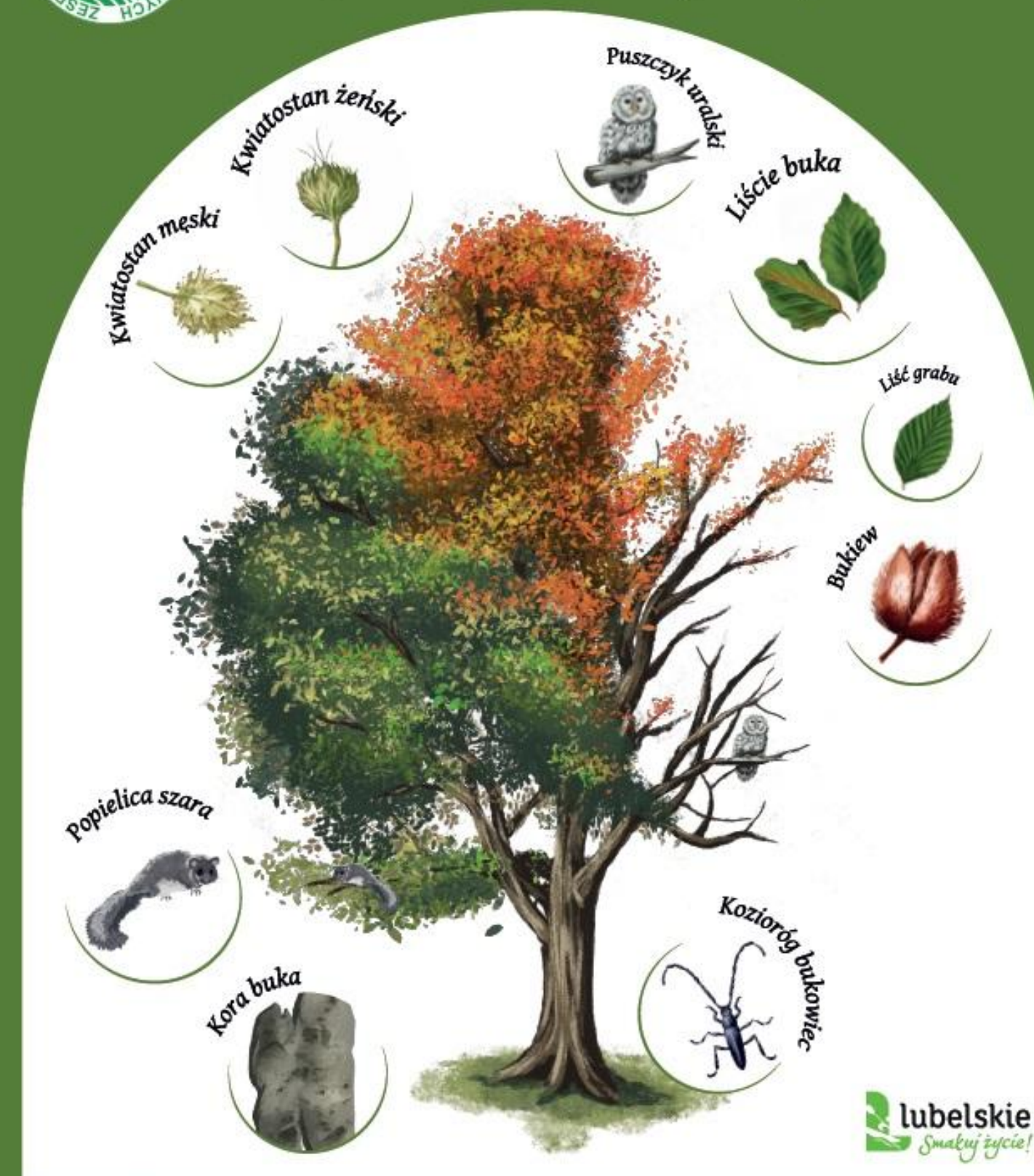

WAKACJE

Z PARKAMI KRAJOBRAZOWYMI

Buk zwyczajny *Fagus sylvatica*
Gatunek roku 2025
Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych

lubelskie
Smakuj życie!

Czy wiesz, że...

- Buk jest gatunkiem dominującym w siedliskach grądowych Skierbszowskiego Parku Krajobrazowego.
- Lasy Szczepczyńskiego i Południoworostoczańskiego Parku Krajobrazowego tworzy głównie buczyna karpacka.
- Celem ochrony Rezerwatu przyrody Święty Roch znajdującego się w Krasnobrodzkim Parku Krajobrazowym jest fragment naturalnego starodrzewu jodłowo-bukowego.

www.parki.lubelskie.pl

parkilubelskie

**Zespół Lubelskich
Parków Krajobrazowych**

Dziękuję za uwagę